

عنوان مقاله:

تحلیل اسطوره‌شناختی درام گاو اثر غلامحسین ساعدی، با تکیه بر جایگاه کهن‌الگویی گاو در اساطیر ایرانی

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی، دوره 16، شماره 60 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

صدرالدین طاهری - استادیار پژوهش هنر دانشکده پژوهش های عالی هنر و کارآفرینی دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

در اندیشه فرهنگ‌های جانمندانگار، جانور برگزیده، نماینده نیرویی ازلی است که برای کفاره گناهان یا برکت‌بخشی باید قربانی گردد. گاه انسان برگزیده و جانور برگزیده در قربانگاه جانشین یکدیگر می‌گردند. این قربانی جانشین، در ادیان ابراهیمی اغلب شتر یا گوسفند است، اما نگاهی به انگاره‌های مرتبت با گاو در باورهای پیش از اسلام ایران، آشکار می‌سازد که قربانی برگزیده برای ایرانیان باستان گاو بوده است که در سیمایی کهن‌الگویی با قربانی شدن خود سبب برکت یافتن طبیعت می‌گردد. هدف این پژوهش تاریخی با روش توصیفی - تحلیلی و توسعه‌ای که داده‌های کیفی آن به شیوه اسنادی گردآوری شده‌اند، پی‌جویی ریشه‌های اساطیری درام گاو اثر غلامحسین ساعدی با رویکرد اسطوره‌شناسی تطبیقی است. نتیجه پژوهش آشکار می‌سازد که کنشگران اساطیری این روایت عبارتند از: شمن (مش‌اسلام)، راهبه‌ها (ننه خانم و ننه فاطمه)، قوای اهریمنی (راهزنان پوروسی)، قربانی جانوری (گاو)، و قربانی انسانی (مش‌حسن). پس از مرگ گاو، مش‌حسن جانشین او می‌گردد و در نهایت او نیز دچار مرگی همسان گاو می‌شود تا مرز میان دو قربانی انسانی و جانوری از میان برداشته شود.

کلمات کلیدی:

اساطیر، کهن‌الگوی گاو، درام گاو، غلامحسین ساعدی، قربانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1130776>

